folklor/edebiyat

halkbilim ● etnoloji ● antropoloji ● edebiyat

ISSN 1300-7491

Mart 1997

folklor/edebiyat

halkbilim • etnoloji • antropoloji • edebiyat dergisi

Mart 1997 **Sayı: 9**

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Ürün Basın Yayın Turzm Tic. Ltd. Şti. adına
Metin Turan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Faruk Güçlü

Yönetim Yeri ve Yazışma
Hatay Sokak 9/19 Kızılay-Ankara
Tel: (312) 425 39 20 Telefax: 417 57 23

Türkiye ve Kıbrıs İçin Fiyatı: 650.000.-TL

Abone Koşulları
Yuriçi Yıllık (4 Sayı) : 2. 500.000.-TL

Avrupa İçin Sayısı: 15 DM
Dört Sayı için Abone Bedeli : 60 DM

Amerika İçin Sayısı: 15 $
Dört Sayı İçin Abone Bedeli: 60 $

Abone bedelinin Metin Turan adına 104233 numaralı posta çeki hesabına ya da Halk Bankası Meşrutiyet Şubesi'ndeki 5911 numaralı hesaba yatırılarak, dekontun adresimize gönderilmesi gereklidir. (Abonelerimiz yıl içindeki fiyat artışlarından etkilenmezler. Abone ücretlerine posta masrafları dahildir.)

Dizgi ve Ofset Hazırlık
ÜRÜN LTD. ŞTİ.
HATAY SOKAK, 9 /19 KIZILAY-ANKARA
TEL: (312) 425 39 20 TELEFAX : 417 57 23

Baskı, Cilt
Yeni Doğuş Matbaası

Genel Dağıtım: PİYA
İstanbul: Türk Folkloru
İzmir: İletişim
Ankara: Sanat Kitabevi

Ölümünün 130. Yılında Seyrânî...

Ümit SARIASLAN

Eğri okla doğru nişan vurulmaz
Doğru ok atılmaz eğri kemansız
Seyrâni

Aşık edebiyatının on dokuzuncu yüzyılda yaşamış üç büyük saz şairinden birisi de Seyrânî'dir. Seyrânî, 1807 Develi (Everek) doğumlu. Mahalle imamı Cafer'in oğlu. Burada iki yıl medrese eğitimi görmüş. Sanihat-ı Seyrânî'nin yazarı, Seyrânî'nin medreseden ayrılışını medreseyi "kafa yapısı ile bağdaştıramadığına" bağlıyor (1). On beş yaşına gelene değin Mehmet adıyla çağrılıyor. Gizemli bir yaşamı olduğunda birleşiyor onu anlatanlar. Halk arasında dolaşan ünlü bir söylentiye göre: Bir sabah namazı için babası camii açmaya gönderir, küçük Seyrânî'yi. Camii açmaya giden Seyrânî ortadan kaybolur. Kasabayı kuşatan bağlardan birinde uyuyakalır. Bir hafta sonra onu Hak şarabı (=dolu) içmiş, Hak âşıkı mertebesine erişmiş olarak bulurlar (2). Bu tarihten sonra şiir söylemeye, "Seyrânî" diye çağrılmaya, çığırmaya başlar.

Bir ara çağdaşı kimi saz şairleri gibi, Seyrânî de İstanbul'a gider. Abdülmecid devri (1839 - 1861) İstanbul'unda yazdığı kimi yergilerle "belli yerdekiler"i rahatsız eder. Sürgün edileceğini sezince, hemşehrisi bir yetkilinin yardımıyla babaocağına geri döner; dönüş o dönüştür. Yüz yıl önce, elli dokuz yaşında iken, bir sonbahar günü burada (Develi) ölür. Aynı yerde gömülü şimdi.

Saz şairlerinin ardını bırakmayan "başlangıç öyküsü" onun için de anlatılır. Pir elinden dolu içerek şiire başlayan, kendisiyle şiir söyleme yarışına kalkışan bütün şairleri yenip elini öptüren, çokçası düşkün, zaman zaman esrimelerle "garip" bir adamdır Seyrânî. (3)

Seyrânî'nin bir tekke ve tasavvuf şairi, bu geleneğin birebir sürdürücüsü olmadığında edebiyat tarihçileri -genellikle- birleşiyorlar. Ancak, bir yanıyla tekke ve tasavvuf şiirinin; Alevi-Bektaşi şiir damarının onun şiirlerinde de aktığı görülüyor. Köprülü'nün söyleyişiyle, bu durum, onun "Kaba sofulara, mürailere,

yalancılara, zâlimlere karşı alaylı, nükteli hücumlarda bulunması, fakir, yoksul sınıfın hislerine tercüman olması, sefaletle geçen hayatının ve mizacındaki tenkıyd kabiliyetinin bir neticesidir." (4) Bektaşiliğine gelince, bu konuda da şunları söylüyor Köprülü: "Tasavvuf ıstılahlarını (terimlerini) daima kullanan Seyrânî'nin Bektaşı tarîkatine mensub olmasa bile, bektaşı zevkıne yabancı olmadığı açıkça görülüyor." (5)

Halk şiiri / Aşık edebiyatı geleneğinin bütün türlerinde ürün veren Seyrânî, özellikle didaktik ve nükteli şiirleriyle ünlenmiş (6) olsa da "XIX uncu asrın, belki de en coşkun, en içli saz şairidir" (7). Boratav, halk şairlerini yüksek edebiyat'la folklor arasındaki boşluğu dolduran sanat adamları diye niteliyor. Anonim ortam içinde ağızdan ağıza dolaşırken, erimeden kim kaldıysa anlatımındaki, söyleyiş biçimindeki ustalık ve biricikliğe borçluyuz onu. Seyrânî de erimeden kalanlardan; eriyenler folklorun denizine karışıyorlar. En somut konuları bile, en soyut bir anlatımın teknesinde yoğurabilen halk şairlerinin şiirimize vurdukları damga "kalem şairleri"nin vurdukları damgadan aşağı değildir.

Halk şairindeki "...geniş bir hayal ve mecaz âlemi içinde yaşadığına inanış, halk şairini, alelâde günlük dilden başka bir dille konuşturur ve kuvvetli halk şairini, gelenekten aldığı bu kalıplaşmış dilde yeni ifade imkanları bulmaya sevk eder" (8). Bu özellikleri iledir ki Osmanlının büyüklü küçüklü kentlerinde şiir söyleyen saz şairleri / aşıklar içinde özgün olmayı başarabilenleri "zamanlarının hadiselerini mücerret ifade kalıplarıyla dahi, bize tedailer (çağrışımlar) yaptıracak ve hissettirecek kadar kuvvetle anlatabilmelerine borçludurlar" (9). Halk şairleri, anlatımlarındaki bu gücü, özgün söyleyişi, insani ve evrensel olana ulaşmada gösterdikleri bu olağanüstü soyutlama yetisini, İstanbul'a, "kalem şairleri"ne yaklaştıkça yitirmişler, Anadolu'ya, kendi özlerine, beslendikleri ana damara döndükçe yeniden sağlamışlar.

Seyrânî'yi de ölümsüzleştiren, Yunus gibi, Boratav'ın deyişiyle halk adamı kalmayı bilmesi, halk içinde söylemesi, halk edebiyatının söyleyiş biçimlerine getirdiği yeni soluk ve biçem olmalıdır. Tanpınar da "Onun asıl kudreti, âşık tarzının yorulmuş olan dilini, günlük işlere dökmek suretiyle hiç beklenmedik şekilde tazelemiş olmasındadır" (10) diyerek halk şiirine getirdiği yeni soluğa dikkat çekiyor. Şair için, onu anlatan temel kitaplardan birinin, Develili Seyrânî'nin yazarı, Haşim Nezihi Okay, "Büyük Yunus'un Ondokuzuncu asırda bir devamıdır," diyor (11).

1826'da Mahmut II'nin Yeniçeriliği kaldırması, Bektaşilik tarikatı üyelerini, izleyenlerini kentlerde bile ağır kovuşturmalarla bunaltır. Kentlerde yaşayan ve toplumsal değişimin yaşama taşıdığı çalkantı ve sancıların, değişim dönüşüm çabalarının doğrudan etkilediği halk şairleri de bu yeni durumdan paylarına düşeni alırlar. Yeniçeriliğin kaldırılması dinsel / tasavvufî ve laik kimlik yapılarını ayrı ayrı simgeleyen kişiliklerin bir şairde toplanması sonucunu getirir yazın dünyasına. "İhtimal bektaşi tarikatı üzerindeki şiddetli baskı, bu devir halk

şairlerinde dinî ve lâyik karakterleri ayrı ayrı temsil eden şahsiyetlerin bir sanatkârda birleşmesi neticesini veriyor. Dertli, Seyrânî, Emrah gibi XIX uncu asır şairleri hem derviş hem âşık adamlardır. Karacaoğlan'la Pir Sultan Abdal'ın ayrı vasıflarını, aynı kudretle gösteren şahsiyetlere bu devirde rastlamıyoruz" (12).

Seyrânî kaldır parmağın
Vaktidir Hakka durmağın
Deryaya akan ırmağın
Katre olsam sellerine

Yunus yürüyor değil mi? Yunus'tan Pir Sultan'a, Nesimî'ye halk üzre, halk içre yaşayan; halkça ve hakça söyleyen bütün halk şairlerinin yaşamı gibi, Seyrânî'nin yaşamını da bir mitos perdesi kuşatır. Gerçekle gençeküstü birbirine karışır. Güçlü sesi, bizden sözü, usta şiiri olmasa, onu bize "şaşkın, deli, dîvâne" diye tanıtmaları işten bile değildir. Bu yüzden ki, bile isteye, kendince / toplumunca kınanmayı, kınanıp arınmayı yeğleyen; kendini kınamayı erdem bilen, erdem sayan bu "melâmet ehli", dış kalıbına bakılarak "deli, sarhoş" diye nitelenmiştir gene de...

Nârı nurdan nuru nârdan seçmedim
Ağyar benden ben ağyardan geçmedim
Üzümden yapılmış bade içmedim
Verdi bezm-i vahdet özünden içtim

Dese de, kimseye anlatamamıştır! Yaşarken değeri bilinmemiş, güçlü soluğu duyulmamış bu yüzden. Ölümünde kızının yaktığı ağıttaki "Bilmeyen ahmaklar divane sandı seni" dizesi bu açıdan ilginçtir (13). "Seyrânî" diyor Köprülü, "halkın melâmetine (kınamasına ÜS) hedef olmak için, şarab şişesi koltuğunda sokak sokak dolaşır ve bâzen garib kıyafetlere girermiş" (14). Saz çalmaz ya sazı elinden eksik etmezmiş. Pîr elinden "dolu" içmişliği gündeme gelince de, başının üzerinde gizemli bir ayla gibi, halk üretmesi bir mitosla gezinen halk şairlerinin pırıltılı tahtına oturtuverir aynı halk onu. Şiiri gibi, günlük yaşamda da geniş bir sezgi ve kavrayış gücü taşıdığı; nice toplumsal / insani soru'nun, sorunun üstesinden gelebilecek geniş bir bilgi birikimi ve düşünsel yetkinlik taşıdığı şu öyküden de bellidir: Gözleri göremez olmuş bir dostu, "Ah! Baba" der, "Artık bende dünyayı görecek göz kalmadı". Yergisinde, sevgisinde oklarını şaşırmayan Seyrânî, insani drama yanıtda da duraksamasızdır: "Üzülme" der, "Artık, dünyada da görülecek yüz yok!" (15).

Şiirindeki lirik, coşkun ve ateşli anlatım, zulme, adaletsizliğe, soygun, talan ve terbiyesizliğe gelince "isyankârlık"a dönüşür, gözünü budaktan esirgemeyen bir kavga adamının ödün vermez tavrı gelir oturur dizelerinin ortayerine. Şaşırtmalı anlatımıyla, dizeden dizeye beklenmedik anlam ve anlatım tadlarıyla okuru sürükleyen şu dörtlüğe:

Kaza belâ ile âlem dolduğu
Kazların kadıya uçmaklığından
Yapılan binanın birden tozması
Asıl sermayenin topraklığından

Liriktir alabildiğine. Özgür bir iççağrısı ile, hiçbir bağ ve koşulla kendini tu-

tuklamaz, Delice, Kızılırmak gibi kimi toprak rengi kanayarak, kimi mavi mavi dolanarak söyler ha söyler aşkın diliyle:

Aferin ey çeşmim yaşı
Yâr yoluna akışın var
Cennetten mi çıktın acep
Tavus gibi nakışın var

*

Seçemez lâfının manasın ağyar
Altında gömülmüş hikmeti esrar
Derlerse desinler efendim ne var
Seyrânî bir yârin uğruna gitti

*

Güzelin yıktığın yapan bulunur
Aşıkın yıktığın yapan bulunmaz

*

Seyrânî'nin gözü gamla yaş imiş
Aşkı sevda cümle derde baş imiş
Ben bağrımı toprak sandım
Meğer taşa tohum ekilmez imiş

*

Asıl sermayemiz bir avuç toprak
Aşinasın sen bu sırra sevdiğim
Pervane şem'inin nârına müştak
Bile bile yanar nâre sevdiğim

*

Kurtla kuştan alıp benim haberim
Kalkıp yoluma mı baktın birader
Geldiğin duyunca arttı kederim
Gözlerimden yaş akıttın birader

Nasıl geçtin boz bulanık sellerden
Haberim mi aldın esen yellerden
Yadigar mı geldin bizim ellerden
Gül reyhan misali koktun birader

İsmail Habib (Sevük), Seyrânî'nin Ruhi Su'nun sesiyle yüreklerimizde uğuldayan lirizminden söz ederken: "Halk şairlerinin içinde hem duyan ve titreyen kabiliyet, hem duyan ve duyuran kudret" açısından onu baş sıraya koyuyor. Düşün örgüsü altında gizlenmiş izlenimi veren şiirlerinin de derinine baktığınızda, orada "titreyen kalbi" görürsünüz diyor (16).

Seyrânî, gözünü içine çevirdikçe "şiir"i bulur, dışa / dış çevreye, topluma çevirdikçe yergiyi / taşlamayı. Toplumun sesidir halk şairleri, dahası toplum vicdanı;çağdaşlaşmanın dayattığı sancıları en önce onlar duyar, toplumsal çürümenin kokusunu onlar alır önce, sel önünden kütük kapmaya çalışanları en önce onlar görür; olması gerekeni, yaşanandaki "gayri insani"yi onlar bulgular herkesten önce. "Ayrı nizamiye mahkemelerinin açılmasına zaruret hissettiren eski şer'iye mahkemelerinin feci berbatlığını" şu şiiriyle eleştirir, yerer (17).

Mahkeme meclisi icat olduğu
Çeşme-i rüşvetin akmaklığından
Kaza belâ ile âlem dolduğu
Kazların kadıya uçmaklığından

Selefin rüşvetle hüccet yazması
Halefin anlayıp hükmün bozması
Yıkılan binanın birden tozması
Asıl sermayenin topraklığından

Acımasız toplumsal yergi, Yunus geleneğinin ekmeğini yemiş bir şaire yaraşır soyutlukta eğretilemeler. Seyrânî, lirik şiirlerindeki ustalığını adanmış şiirlerinde de yaralamadan sürdürür. Softayı, zulmedeni, zengini, medreseyi, mahkemeyi yermekle kalmaz; en tepedekilere de atar yergi oklarını. Yeni saraylar yaptırmaya başlayan Sultan Mecit devrine "tariz"lerde bulunur:

Eski sarayları beğenmez oldu
Yere sığmaz oldu sultan olanlar

Vurguncuyu eleştirir, "Muhtekire fırsat düştü bu sene". Belli ki kıtlık var.

Bu Seyrânî sahih sohbet söylesin
Naçar olan fukaralar neylesin
Rica niyaz edin halâs eylesin
Mevlâmız belâdan millet bu sene

*

Ormanda büyüyen adam azgını
Çarşıda pazarda seyran beğenmez
Medrese kaçgını softa bozgunu
Selam vermek için insan beğenmez

Açlık, kıtlık, yokluk, yoksulluktan sızlanır göründüğü şiirlerinde bile yergi oklarını bilemekten geri duramaz.

Aç kaldı hep çuha bezi yapanlar
Kaşınmaktan yare oldu çıbanlar
Tokluya yüğürttü koçu çobanlar
Kurdile müşterek koyun güdeli

*

Kimsenin kimseye yoktur sayesi
Katıldı sütlere cehlin mayası
Tilkiye verildi arslan payesi
Tilki gölgesinde arslan olanlar

"Kurdile müşterek koyun" güdülen, sütlerin "cehl" ile hırsızlıkla kirlendiği bir günde, "rağbet"in "deyyus ile terese" olmasından doğal ne olabilir. Neyzen Tevfik'e, Şair Eşref'e uzaktan selam ediyor gibi Seyrânî:

Şahinler yurdunu tuttu yarasa
Baklava yerine geçti pırasa
Şimdi rağbet deyyus ile terese
Zamane bunlara rağbet ediyor

Kimseye yararı olmayan zengini n'etmeli. Koyverin gitsin. Acınacak haldedir o. "Zengin ki eğer kimseye bir faydası yok / Bir akçaya yetmez gücü edna (alçak, yok, yoksul) ile bir tut". "Riya" da "muhtekir" gibi kurtulamaz dilinden. "Sofu bilmiş olsa hakkı rızayı / Sazdan sözden kaçıp etmez riyayı". "Sofu her ne kadar etse ibadet / Başın bağlar nefis ticaretine". Şu ikilisini kimlere okutmalı ki, ölümünden yüz yıl sonra?

Müslümanlıktan murat tutmaktır Allah emrini
Müslümanlık bir kuru dâva mıdır bilmem nedir

*

Terkeyle Seyrânî sui emeli
Adalet değil mi dinin temeli
Dünyada herkesin ameli
İspat eder lazım değil tercüman

*

Kimi yazarlar, Seyrânî'yi doğrudan doğruya "mutasavvıf" şairler arasına sokarlar. "Seyrânî'yi Yunus'un ardılı derviş şairler gibi, bir mutasavvıf gibi düşünmek gerek" (18).

Ne er idim ayakta
Ne taç gibi serde idim
Ne er gibi avrat aldım
Ne zen gibi erde idim

*

Seyrânî ademlik halini takın
Adem ilmel-yakin hem aynel-yakin
Harabat ehline hor bakma sakın
Define bulunur viranelerde

*

Varsam kırklar tekkesine
Tuğra olsam sikkesine
Bir gerçeğin tekkesine
Seremedim postum seni

Öyle görünüyor ki Seyrânî Hacı Bektaş'ı, Yunus'u, Alevi-Bektaşi geleneğini, halk şiirinin içinde aktığı ana damarları divan şiirini bildiği kadar biliyor. Bazen örtülü, bazen açık, sanki "bektaşiliğini" anlatmak ister gibidir. Mevlâna'ya örtülü, Hacı Bektaş'a açıktan selam gönderir.

Hünkâr Hacı Bektaşın talibiyim ben
Değilim abdalı Aksarayinin
Şemsi Tebriz gibi galibiyim ben
Mevlevilerdeki "def" ü "nay"inin

Şiireli'nden gerçeğe uzanan yolları da bilir, gerçekten şiire uzanan yolları da. O yolların çilesini, çekisini de. Çaresi / çözümünü de: "Hakikate mecaz ili ulanmaz / İncelip Seyrânî üzülmeyince". Dili bilir, dilin "kadrini" bilir. "Süleymandır kuşun dilin söyleyen / Her Süleyman dilin kadrin ne bilsin". İşte:

Sofu olmaz bizim hâm demirimiz
Haddeden çekilmiş teli biliriz
Yürütmüştür cansız dıvar pîrimiz
Temiz zevki temiz dili biliriz

Yakınır kendini bilmezden, "ham ervah"dan.

Er isen sözünü yürüt bin ata
Söz ana değildir söz bence ata
Olur olmaz adem söz ata ata
Pare pare oldu Seyrânî'sine

"Seyrânî lafzının manasın sorma / Aklına düşeni eyler bu deli" dese de "ateşsiz pişirir çiği" ve "Okkanın, dirhemin artık, eksiği / Belli olur mizan, irfan içinde". Bunu bilir, bunu söyler.

İstanbul'dan derlediği izlenimler, Tanzimat önü toplumsal ortam, Seyrânî'nin şiirinde kendine özgü bir biçemle dile getirilir. Giden ve gelmekte olanı sezer şair, uzaktan uzaktan... Toplumsal yaşamın eytişimi içinde şiirine yansıtır.

Alemde bir devir dönüyor amma
Devr-i İngiliz mi Firenk mi bilmem
Halli âsan değil müşkül muamma
Zulmü zalim göğe direk mi bilmem

İstanbul'u anlattığı şiirindeki saptaması, tam da Tanzimat önünde dört dörtlüktür:

Dünyanın yokuşu düzü sendedir
Bütün güzelllerin özü sendedir
Yedi düvellerin gözü sendedir
Alem sana gelir kâra İstanbul

Halk şairlerinin, saz şairlerinin İstanbul'a gelmelerindeki "kâr" nedir? Bu şairlerin on yedinci yüzyıldan beri süregelen "kalem şairleri"yle buluşmak, onlara ulaşmak isteği, Tanzimat'la birlikte, hem de Sultan'ın desteğinde gerçekleşir. Ancak, bu buluşma halk şiirinin son perdesinin çekildiği buluşmadır da. XIX. yüzyıl, İmparatorluğun bir yandan dağılırken, bir yandan da, ayakta kalmak için Batı'yla, Batı'nın "değer"leriyle buluşmaya yöneldiği; aynı nedenlerle Aşık geleneğinin sürdürücüsü saz şairlerinin de "kalem şairleri"yle buluştuklarını sandıkları bu noktada, yazın sahnesinden çekilmeye yatmalarının da tarihidir. Seyrânî, bu tarihsel oluşun, çağdaşlaşma çabalarıyla birlikte, şiir dünyasına, yazın ve iletişim dünyasına da egemen olan yeni arayışların, bir geleneğin sonunu da getireceğini sezmiş midir, bilemiyoruz (19)... Biz, yazımızı onun ölmeyeceğini bildiğimiz şiirleriyle bağlayalım...

Yolcu ateş yakmak ile yol yanmaz
Erenlerin dokuduğu çul yanmaz
Cehennemde günah yanar kul yanmaz
Ben günahtan sürmelenmiş gözlüyüm

*

Seyrânî'nin gözü gamla yaş imiş
Aşk-ı sevda cümle derde baş imiş
Ben bağrımı toprak sandım taş imiş
Meğer taşa tohum ekilmez imiş

*

Kurtla kuştan alıp benim haberim
Kalkıp yoluma mı baktın birader
Geldiğin duyunca arttı kederim
Gözlerimden yaş akıttın birader

Nasıl geçtin boz bulanık sellerden
Haberim mi aldın esen yellerden
Yâdigar mı geldin bizim ellerden
Gül reyhan misâli koktun birader

Dipnotlar:

1) "Sânihât-ı Seyrani" Ahmet Hazım (1340) Aktaran: Haşim Nezihi Okay, Develili Seyrânî, Maarif Kütüphanesi, İstanbul 1953, S.5.
2) A.g.y., S.5
3) Prof. Dr. M. Fuad Köprülü, Türk Saz Şairleri, Kanaat Kitabevi, İstanbul 1943, C. III, S.460
4) A.g.y., S. 461
5) A.g.y., S.461
6) A.g.y., S.461
7) Yusuf Ziya (Ortaç), Halk Edebiyatı Antolojisi, "Seyrânî", Kanaat Kütüphanesi, İstanbul 1933.
8) Pertev Naili Boratav, Halil Vedat Fıratlı, İzahlı Halk Şiiri Antolojisi, Maarif Matbaası, Ankara 1943, S. 4
9) A.g.y. S.4
10) Ahmet Hamdi Tanpınar, XIX Asır Türk Edebiyatı'ndan aktaran: Atilla Özkırımlı, Türk Edebiyatı Ansiklopedisi, "Seyrânî".
11) H. N. Okay, Develili Seyrânî, S.5
12) Boratav, (İHŞA), S.14
13) H. Nezihi Okay, S.7
14) Köprülü, (TSŞ), "Seyrânî", Cilt:III, S.460
15) H.N. Okay, S.14
16) İsmail Habib (Sevük), Nasıl Anlıyor, Aktaran: H. N. Okay, S.24
17) H. N. Okay, S.23
18) Çankırılı Talat Bey (Ahmet Talat Onay) , Aktaran: H. N. Okay, "Develili Seyrânî", S.22
19) Saz şairlerinin önde gelen adlarından pekçoğu, hece ölçüsü yanında aruz'la da şiir yazmışlar. Köprülü, saz şairlerinin bu tavrını, klasik şairler'e benzemek istemelerini "yapma" bulur, "kalem şairleri"ne özenmelerini olumsuzluk sayar (Türk Saz Şairleri, C. III, S. 455). Seyrânî de bu eğilimden kendisini kurtaramamış. İyi aruz bilse de "onun asıl edebî kıymetini, hece vezniyle âşık tarzında yazdığı manzumelerinde aramak îcap eder" (Köprülü a.y, S. 460).

(Kasım 96 Ankara)